

ادامه جنجال‌ها در نشست‌های خبری سینمای ایران در خارج کشور

داریوش مهرجویی: موضع گیری سیاسی من چه اهمیتی برای شما دارد؟

گزارش

گروه فرهنگی

Culture@irannewspaper.com

گروه فرهنگی / اعمال فشار بر اهالی فرهنگ و هنر در نشست‌های خارج از کشور حالا دارد به یک رویه تبدیل می‌شود. پس از حواشی حمله به پرویز پرستویی و دیگر افراد شرکت‌کننده در جلسات فیلم «داستان‌های هزار و یک روز»، در امریکا، داریوش مهرجویی نیز از هجوم مواخذه‌کنندگان سیاسی در امان نماند و واکنش او به خوراک رسانه‌های خبری تبدیل شد. در این ویدیو از کارگردان ۸۴ ساله سینمای ایران در نشست مربوط به نمایش فیلمش در لوکزامبورگ بازخواست می‌شود که درباره مسائل سیاسی و حکومت موضع گیری کند و در ادامه تاکید او بر محویت فرهنگ و هنر در گفت‌وگو و پرهیز از ورود به مسائل سیاسی به مجادله می‌انجامد؛ جدال کلامی که تا خروج مهرجویی از سالن نمایش با تعقیب و مواخذه او توسط شخصی دیگر در خیابان هم ادامه می‌یابد. این رفتارها با داریوش مهرجویی در حالی انجام می‌گیرد که او به عنوان کارگردان موج نوسینمای ایران در صحبت‌هایی که در مصاحبه‌ها و نشست‌ها داشته منتقد برخی سیاست‌های کشور بوده است.

موضع گیری سیاسی من چه اهمیتی برای شما دارد؟

در روزهای پایانی هفته گذشته فیلم تحسین شده «گا» در یکی از دانشگاه‌های لوکزامبورگ به نمایش درآمد. پس از نمایش فیلم یکی از حاضران از داریوش مهرجویی می‌خواهد که درباره مسائل سیاسی و اجتماعی اخیر مواضعش را بیان کند اما مهرجویی این موضوع را بی‌ارتباط به نمایش فیلم خود می‌داند و در ادامه با اصرار این فرد بر اتخاذ موضع مشخص از سوی این فیلمساز، کاسه صبر مهرجویی لبریز می‌شود و خطاب به او تاکید می‌کند: «وظیفه تو این است که این فیلم را تماشا کنی و در رابطه با این فیلم

صحبت کنی». مهرجویی در پاسخ به سؤال این زن به صحبت‌های مطرح شده پیش از نمایش فیلم استناد کرده و می‌گوید: «قبل از شروع جلسه از شما درخواست کردم که من را به بحث‌های سیاسی نکشاند. ما به دلیل نمایش این فیلم اینجا هستیم و وظیفه شما این است که فیلم را تماشا کنید و در رابطه با همین فیلم صحبت کنید. آیا من در جایگاهی هستم که از شما پرسم چرا آن لباس را پوشیده‌اید؟» در ادامه در پاسخ به صحبت‌های پرسش‌کننده مبنی بر اینکه «این فیلم سیاسی است» مهرجویی ادامه می‌دهد: «این سینماست و من هم کارگردان این فیلم هستم. وظیفه شما این

این پایان ماجرا نیست و بیرون از سالن نیز فرد ویلچرنشینی که خود را از داریوش معرفی می‌کند نیز با تعقیب مهرجویی او در رابطه با همین فیلم صحبت کند. آیا من در جایگاهی هستم که از شما پرسم چرا آن لباس را پوشیده‌اید؟» در ادامه در پاسخ به صحبت‌های پرسش‌کننده مبنی بر اینکه «این فیلم سیاسی است» مهرجویی ادامه می‌دهد: «این سینماست و من هم کارگردان این فیلم هستم. وظیفه شما این

است که از من در رابطه با فیلم سؤال کنید نه چیز دیگری! موضع گیری سیاسی من چه اهمیتی برای شما دارد؟ اما این پایان ماجرا نیست و بیرون از سالن نیز فرد ویلچرنشینی که خود را از داریوش معرفی می‌کند نیز با تعقیب مهرجویی او در رابطه با همین فیلم صحبت کند. آیا من در جایگاهی هستم که از شما پرسم چرا دربار حکومت موضع گیری نمی‌کنید. بازپخش این تصاویر در فضای مجازی با واکنش‌های متفاوتی همراه بوده است. بخش قابل توجهی از چهره‌هایی که در زمان تأخیر نمایش فیلم «لامینور» پس از انتشار ویدئو اعتراضی مهرجویی در حمایت

از این کارگردان، از لزوم حفظ شأن این فیلمساز پیشکسوت نوشتند، سکوت کرده‌اند و تعدادی هم با عناوین ناشایسته به او حمله کرده‌اند. برخی هم در انتقاد با این نوع رفتار، مواخذه کردن مواضع سیاسی را شارلاتانیسم عنوان کرده و تاکید کرده‌اند که درخواست موضع گیری سیاسی از کسی غلط است و از آن غلط‌تر اصرار به اتخاذ موضعی هم‌راستا با عقاید و پسند خودمان است. بخش قابل توجهی هم از لزوم بازپخش این تصاویر در فضای مجازی با واکنش‌های متفاوتی همراه بوده است. بخش قابل توجهی از چهره‌هایی که در زمان تأخیر نمایش فیلم «لامینور» پس از انتشار ویدئو اعتراضی مهرجویی در حمایت

نگاهی به کتاب «جاسوس گردان» که توسط انتشارات «ایران» به چاپ رسیده است

مروری بر خاطرات یک افسر «کا.گ.ب»

گروه فرهنگی

سهیلانوری

خبرنگار

«جاسوس گردان» به چاپ دوم رسید. این کتاب همچون عینکی متفاوت عمل می‌کند و زوایای پنهان و در عین حال متفاوتی را از شبکه پیچیده سازمان «کا.گ.ب» (سرپوس) اطلاعات و امنیت اتحاد جماهیر شوروی سابق) و تقابل طولانی آن با سرویس جاسوسی آمریکا (سیا) نمایان می‌سازد. «ویکتور چرکاشین» با سابقه خدمت ۴۰ ساله در «کا.گ.ب»، در این کتاب پرده از خاطراتی برداشته که دوگانه زندگی حرفه‌ای یک افسر ارشد «کا.گ.ب» را به‌عنوان جاسوس با عواطف، احساسات و زندگی خصوصی اش روایت می‌کند. به طور معمول، مردم فقط زمانی از هویت افسران اطلاعاتی خبردار می‌شوند که مشکلی پیش بیاید؛ عملیاتی با شکست مواجه شود و یا مقامات اطلاعاتی در تله سرویس‌های اطلاعاتی رقیب بیفتند و شناسایی شوند که در این صورت ماجرای پرسروصدایی کلید می‌خورد، اما اینکه فردی به جای مصاحبه با رسانه‌ها و اسکان ایجاد هرگونه سوءتفاهم، خودش دست به کار شود و پرده از سال‌هایی بزرده که عمر حرفه‌اش را در جاسوسی گذرانده، دلیل روشنی است برای آنکه کتاب «جاسوس گردان» در فهرست خواندنی‌های جذاب قرار بگیرد.

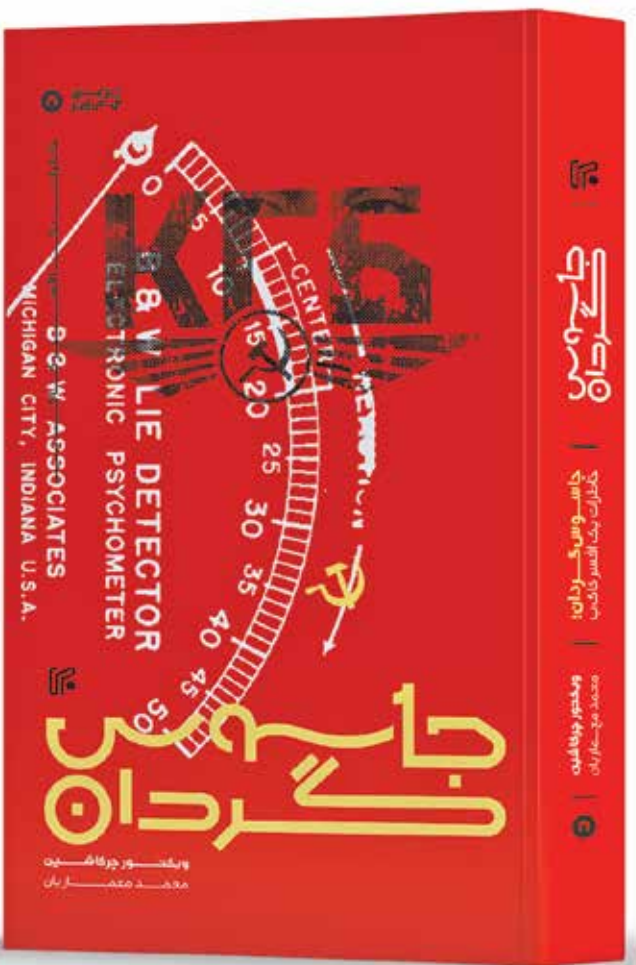
بقیه آدمیان. اکثر افسران اطلاعاتی قادر به تفکیک احساسات حرفه‌ای و شخصی خود هستند. آن سال‌ها متداری فعالیت علیه سیا، مهم من در حفظ کشورم به عنوان یک قدرت بزرگ بود. اما این بدان معنا نبود که احترامی برای آمریکایی‌ها قائل نبودم یا از ایالات متحده لذت نمی‌بردم. اعتقادم همراه این بود که آمریکایی‌ها در تلاش هستند برای کشورشان همان کنند که من برای کشورم می‌کردم.»

در فصل آغازین این اثر، نویسنده از کمونیسم به‌عنوان ایدئولوژی و مکتبی یاد می‌کند که سیاق زندگی او و همسرش «الینا» را برای همیشه تغییر داد. در بخش دیگری از کتاب «ویکتور چرکاشین» دست به افشای حقایق

استالین، به کا.گ.ب پیوست و تقریباً ۴۰ سال بعد در سال ۱۹۹۱ بازنشسته شد؛ یعنی چند روز پس از کودتای نافرجام ماه اوت علیه میخائیل گورباچف که سهم قابل توجهی در فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی داشت. دوران حرفه‌ای «چرکاشین» با دکریسی روسیه از دیکتاتوری تمامیت‌خواه به کشوری که آغوش خود را به روی دموکراسی گشود آمیخته بود. البته باید گفت این کتاب حاوی هنرنمایی‌های جیمز باندگونه نیست یا بهتر اینکه «چرکاشین» اصلاً از این چیزها در چنته نداشت، چراکه به گفته خودش اصل کار در کا.گ.ب، در همین است. او در بخشی از کتاب می‌نویسد: «طی سال‌های متعددی کار در کا.گ.ب، با افسران، جاسوسان و دیگرانی آشنا شدم که متعاقباً به شهرت رسیدند، اما این اتفاق در طول انجام وظایف عادی رخ می‌داد. من هرگز با چترنجات از هواپیما نپریدم، آدم‌ریایی یادگوشی را یاد نگرفتم، نیاموختم چگونه گامدووقی را باز کنم و هرگز در دوره‌های آموزشی شگردهای جاسوسی شرکت نکردم بلکه من پس از مطالعه زبان‌های خارجی به واحد ضداطلاعات کا.گ.ب پیوستم و به خارج از کشور اعزام شدم تا تجربه کار را بیاموزم.» خوانندگان این کتاب آنجایی مجذوب نگاه می‌خورند، اما اینکه فردی به جای مصاحبه با رسانه‌ها و اسکان ایجاد هرگونه سوءتفاهم، خودش دست به کار شود و پرده از سال‌هایی بزرده که عمر حرفه‌اش را در جاسوسی گذرانده، دلیل روشنی است برای آنکه کتاب «جاسوس گردان» در فهرست خواندنی‌های جذاب قرار بگیرد.

ویکتور چرکاشین، افسر اسبق کا.گ.ب، یک روز به این یقین رسید که مهم است داستان‌اش را بنویسد؛ داستان زندگی پررنگ و آرزوی که بخش اعظمی از آن به جاسوسی گذشته و افشا و انتشار جزئیات آن، خلاف غریزه و سنت است.

از سرورهای اف.بی.آی بودند. این اطلاعات به افشای تعدادی از پرهزینه‌ترین و پیچرفته‌ترین برنامه‌های شنود آژانس ملی کمک کرد. تکان‌دهنده‌ترین آنها، تونلی بود که آژانس با کمک اف.بی.آی زیر محوطه سفارت شوروی در واشنگتن کشیده بود. یکی از عجایب فناوریانه، لابلاب پر از تجهیزات گوش دادن به مکالمات ما. دست به دامن مواد خاص رسانای صدا هم شده بودند. اینها را پیمانکاران امریکایی، به دستور اف.بی.آی، در جریان ساخت آن مجتمع نصب کرده بودند. این پروژه تقریباً یک‌میلیارد دلار هزینه روی دستشان گذاشته بود.»

در جایی از این کتاب خواندنی، چرکاشین از دستگاہ‌های دروغ‌سنجی یاد می‌کند که تعدادی شاخص از جمله ضربان قلب، ریتم تنفس، تعریق، سطح صدا و حرکات دیگر را اندازه می‌گرفتند. به گفته او، آزمایشگاه کا.گ.ب، برای کنترل واکنش‌های جسمانی افراد دستورالعملی ارائه کرده بود که در بخشی از آن به انجام تمرین‌های ورزشی از جمله یوگا توصیه شده بود تا قابلیت فرد را در مدیریت واکنش‌هایش بهبود بخشد. همچنین به گروهی از داروها نیز برای کنترل شاخص‌های جسمانی اشاره شده بود. ارائه پاسخ‌های غیرمستقیم و یا کلنچار رفتن با سؤال‌ها نیز از دیگر راهکارهای آزمایشگاه کا.گ.ب، برای کنترل واکنش‌های جسمانی افراد بود.

«چرکاشین» به همین ترتیب در ۱۲ فصل باقی‌مانده پرده از مسائلی مگو برمی‌دارد و در نهایت با ارائه فهرستی از واژگان و معادل‌های خاص در بخش پایانی این کتاب، امری به‌ظاهر محال را محقق می‌سازد و زوایای پنهان و در عین حال متفاوتی را از شبکه پیچیده سرویس اطلاعات و امنیت اتحاد جماهیر شوروی سابق یا همان «کا.گ.ب» در اختیار خواننده قرار می‌دهد. گفتنی است «انتشارات ایران» این کتاب را که در فاصله زمانی کوتاهی به چاپ دوم رسید، منتشر کرد تا به این ترتیب، «جاسوس گردان» عیان‌کننده کار واقعی در «کا.گ.ب» باشد.

«مبتلای اقیانوس» امیرحسین مدرس منتشر شد

کتاب صوتی «مبتلای اقیانوس» ۴۴ قطعه شعر و ۱۲ طرح را شامل می‌شود که در قالب‌های کلاسیک و نو سروده شده و با صدای نویسنده اثر امیرحسین مدرس از سوی انتشارات نیستان منتشر شده است. در بخشی از معرفی این اثر آمده: شعرهای کلاسیک پارسی دارای ویژگی‌هایی هستند که با شعرهای نو متفاوت‌اند. شعر کلاسیک، کره‌خوردگی عاطفه و تخیل است که در زبان آهنگین شکل گرفته باشد. شعر نو فارسی عنوانی است در برابر شعر کهن فارسی و از آنجا که در وزن عروضی و قالب با شعر کهن سنتی پیروی نمی‌کند، شعر نو می‌نامند. **انتسینم**

دیدگاه رئیس صداوسیما درباره تولید سریال با نگاه به اقوام ایرانی

جیمز جیلی رئیس صداوسیما می‌گوید: «حمایت از سریال‌ها و آثار نمایشی برای اقوام و قومیت‌ها پرزواولویت‌های ما قرار دارد. بارها اعلام کرده‌ایم اگر طرح و ایده خوبی به دست ما برسد و قابل تبدیل به یک کار قابل توجه باشد حتماً فرایند آن بررسی می‌شود. «نون‌خ» و کارهای دیگر به این ترتیب چه کارهای جدید و چه کارهایی که قرار است فصل‌های جدید آنها ساخته شود طرح ایده قابل قبولی داشته باشند و فرایند آنها مورد پذیرش قرار بگیرد حتماً دنبال می‌شوند.» او درباره منبع تبلیغات «دسته دختران» گفت: شورای بازبینی محتوای تیزرهای فیلم‌های سینمایی در بخش آگهی‌های بازرگانی که خود اهالی سینما از فرایند آن باخبرند آنجا فعال است و بررسی می‌کند و متناسب با فیلم‌هایی که پیشنهاد می‌شود تیزر آنها بررسی و اقدام به بخش تبلیغات و تیزر معرفی فیلم‌ها می‌کند. از قبل گفته‌ایم به فیلم‌هایی که به ارزش‌های انقلاب و دفاع مقدس و ارزش‌های فرهنگی جامعه توجه کند ویژه داریم. **انتسینم**

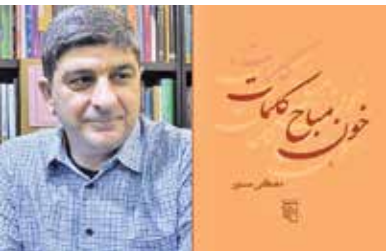
روی خط نمایشگاه کتاب

«بادهای سرکش هندوکش» جدیدترین اثر جواد افهمی

«بادهای سرکش هندوکش» روایتگر زندگی علیرضا توسلی (ابوحامد)، اولین فرمانده یگان فاطمیون در سوریه به قلم جواد افهمی و با همت نشر خط مقدم روانه بازار نشر شد.

«بادهای سرکش هندوکش» روایتگر زندگی علیرضا توسلی (ابوحامد)، اولین فرمانده یگان فاطمیون در سوریه است. این کتاب که اولین کتاب از مجموعه فرماندهان مقاومت انتشارات خط مقدم است، در ۴۸ فصل زندگی شهید توسلی را از ابتدای تولد در روستایی از افغانستان تا شهادت او در تپه‌های سوریه و به دست گروه‌های تکفیری را به تصویر کشیده است. نویسنده برای روایت زندگی شهید ابوحامد به شهرهای متعدد و البته کشور سوریه سفر کرده و افراد مختلفی را دیده و با ساعت‌ها مصاحبه، ابوحامد را به‌عنوان یک وطن‌دوست واقعی می‌شناساند.

افهمی در این کتاب اما تنها به روحیه جنگی ابوحامد بسنده نکرده و با مصاحبه با همسر او و خواندن و آوردن بخش‌هایی از دفترچه خاطرات که در تمام آن سال‌ها می‌نوشته، جنبه دیگری از ابوحامد را برایشان رو می‌کند. از برخورد هایش در خانه و شهر می‌گوید و شخصی را نشان می‌دهد که توکل و امید، جزئی جدانشدنی از او بوده است.

انتشار سومین مجموعه شعر مصطفی مستور

مجموعه شعر «خون مباح کلمات» سروده مصطفی مستور به‌تازگی توسط نشر مرکز منتشر و راهی بازار نشر شده است. پیش از این کتاب، دو مجموعه شعر «دست‌های بسوی نور می‌دهند» و «گره همسایه» از این داستان‌نویس توسط همین ناشر منتشر شده‌اند.

زمان‌های «روی ماه خواند را ببوس»، «عشق و چیزهای دیگر»، «استخوان خوک و دست‌های جاذمی»، مجموعه داستان‌های «چند روایت معتبر»، «بهترین شکل ممکن»، «حکایت عشقی بی‌قاف، بی‌سین، بی‌نقطه»، «عشق روی پیاده‌رو»، «من دانای کل هستم»، «زمان «من گنجشک نیستم»، «تهران در بعد از ظهر»، نمایشنامه «پیاه‌روی روی ماه» و مجموعه اشعار «گره همسایه» و «او دست‌های بسوی نور می‌دهند» آثاری هستند که پیش از این کتاب از مستور به چاپ رسیده‌اند. «خون مباح کلمات» ۱۹ قطعه شعر سپید را از مستور در برمی‌گیرد که عناوین برخی از آنها به این ترتیب است: «اتفاق ناب و کمپاب»، «رساله درباره دختری که از کلمات نمی‌ترسد»، «همه منهای من»، «میعادگاه تعمید طرف‌های شام» و «درباره زبان و تاریخ».

دسترسی به اطلاعات آثار عرضه شده در نمایشگاه با پلیکیشن‌ها

نرم‌افزار اطلاع‌رسانی با عنوان «نمایشگاه کتاب» در دو نسخه اندروید و IOS برای اطلاع‌رسانی درباره کتاب‌ها، ناشران داخلی و خارجی و فعالیت‌های جنبی نمایشگاه طراحی شده و در «کافه بازار»، «انار دونی» و «ای اپس» قابل دریافت است. به گفته تازه نظریاند، مدیر کمیته پاسخگویی و اطلاع‌رسانی نمایشگاه کتاب با توجه به برگزاری همزمان سی و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به‌صورت فیزیکی و مجازی، کمیته پاسخگویی و اطلاع‌رسانی کتاب‌ها و ناشران برای نمایشگاه شامل دو بخش مرکز تماس برای پاسخگویی به ناشران و خریداران بخش مجازی نمایشگاه و مرکز اطلاع‌رسانی کتاب‌ها و ناشران برای پاسخگویی به مراجعان در بخش فیزیکی نمایشگاه است. همکاران این مرکز، پاسخگویی شماره تماس پشتیبانی نمایشگاه و همچنین تیکت‌ها و ایمیل‌های ارسال شده از ناشران و خریداران هستند. مرکز تماس نمایشگاه با شماره ۰۹۸۹۸۰۲۱۹۱۰۰ از ساعت ۹ تا ۱۸ هر روز پاسخگویی خریداران و ناشران خواهد بود. غرفه‌های اطلاع‌رسانی و استندهای لمسی نیز در بیش از ۲۰ نقطه نمایشگاه جانمایی شده‌اند و بازدیدکنندگان می‌توانند با حضور در نمایشگاه و مراجعه به این غرفه‌ها اطلاعات لازم را کسب کنند.

اخبار کوتاه

پایان تصویربرداری «سوران» با نقش آفرینی زنده یاد محمودی

تصویربرداری سریال «سوران» تازه‌ترین اثر اقتباسی مرکز سریال‌سوره، به کارگردانی سروش محمدزاده که از اواخر شهریورماه ۱۴۰۱ و در سکوت خبری انجام شده است، به پایان رسید. این سریال که اقتباسی از کتاب «عصرهای کریسکان» نوشته کیانوش گلزارغیب است، قصه عشق، مبارزه و میهن‌دوستی مردم کردستان را روایت می‌کند. تصویربرداری «سوران» با نقش آفرینی زنده‌یاد محمودی تمام شد.

بازیگران اصلی سریال عبارتند از: مهدی نصرتی ایفاگر «سوران»، حسام محمودی فرید، توماس دانش بهزادی، علیرضا جعفری، مریم کاظمی، احمد جعفری، احمد صفی، مصطفی کولیوندی، محمدرضا صولتی و با معرفی آسو پاشاپور که بازیگران اصلی این سریال را تشکیل می‌دهند. **ایرنا**